

Sygn. akt II Cz 491/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Iwona Siuta

Sędziowie: SO Karina Marczak

SO Marzenna Ernest (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 18 maja 2015 r. w S.

sprawy z wniosku(...)w W. (...)w K.

z udziałem B. W., S. W., P. W., M. W.

o sporządzenie spisu inwentarza

na skutek zażalenia wnioskodawcy na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 03 grudnia 2014 r., sygn. akt III Ns 611/14

p o s t a n a w i a

uchylić zaskarżone zarządzenie.

Sygn. akt II Cz 491/15

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 03 grudnia 2014 r. Przewodniczący w Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie, III Wydział Cywilny, sygn. akt III Ns 611/14 zwrócił wniosek z dnia 02 października 2014 r.

W uzasadnieniu wskazał, iż zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo podlegające opłacie stałej lub stosunkowej obliczonej od wartości przedmiotu sporu zwraca się bez wezwania o opłatę, w sytuacji kiedy bez uiszczenia właściwej opłaty wnoszone jest przez radcę prawnego lub adwokata. Wniosek wywiedziony w przedmiotowej sprawie podlegał opłacie stałej, jednakże do Sądu Rejonowego nie wpłynęła wraz z przedmiotowym wnioskiem żadna opłata.

Wobec powyższego Przewodniczący na zasadzie art. 130² § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. zarządził jak na wstępie.

Zażalenie od powyższego rozstrzygnięcia wywiódł wnioskodawca, zaskarżając je w całości oraz wnosząc o jego uchylenie. Zarządzeniu zarzucono naruszenie art. 114 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, iż zgodnie z treścią art. 114 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie prowadzonej działalności (...) nie ponosi opłat sądowych. Zdaniem żalącego taka wykładnia koresponduje z treścią art. 98 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, na mocy którego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wydatki ponosi (...) Uprawniony jest zatem w jego ocenie wniosek, iż w zakresie swojej ustawowej działalności(...) nie ponosi kosztów sądowych w postaci opłat i wydatków w

całości, tj. na mocy przepisu szczególnego - art. 114 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie ponosi opłat sądowych, a na podstawie art. 98 ustawy o kosztach sądowych w postępowaniu cywilnym nie ponosi wydatków.

Niezależnie od podanych wyżej argumentów skarżący wskazał również na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia (...) Powołując się na jego treść wskazał, iż słusznym wydaje się więc wniosek, że(...) wykonującemu prawa (...) w zakresie państwowego funduszu celowego, przysługują również uprawnienia należne Skarbowi Państwa.

Nadto żalący podniósł, iż niewątpliwie wniosek o sporządzenie spisu inwentarza w sprawie, w której (...)działa w celu prowadzenia egzekucji swoich należności od dłużników mieści się w katalogu spraw, w których jest zwolniony z opłat sądowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 130² § 1 k.p.c. pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, które nie zostało należycie opłacone, przewodniczący zwraca bez wezwania o uiszczenie opłaty, jeżeli pismo podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu.

Przepis ten nakłada na strony reprezentowane przez zawodowych pełnomocników procesowych obowiązek samoobliczania opłat należnych Skarbowi Państwa od pism procesowych wnoszonych w sprawach cywilnych. W związku z tym pisma procesowe podlegające opłacie wnoszone przez profesjonalnych pełnomocników powinny być należycie opłacone przez uiszczenie opłaty stałej, podstawowej lub stosunkowej w wysokości wskazanej w art. 13, art. 14, art. 18 - 21 oraz art. 22 - 76 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (...) (...). Nieopłacenie lub nienależyte opłacenie pisma procesowego powoduje obowiązek przewodniczącego jego zwrotu bez uprzedniego wzywania o uiszczenie należnej opłaty (art. 130⁽²⁾ § 1 k.p.c.).

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca - (...) złożył wniosek o sporządzenie spisu inwentarza. Jak wynika zaś z art. 49 ust. 1 pkt 3 przywołanej wyżej ustawy opłatę stałą w kwocie 50 złotych pobiera się od wniosku o sporządzenie spisu inwentarza. Wniosek podlegał zatem opłacie stałej, która nie została uiszczona.

W tym miejscu wskazania wymaga jednakże, iż zgodnie z treścią art. 114 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (...) w zakresie prowadzonej działalności określonej w ustawie(...) nie ponosi opłat skarbowych i sądowych.

Zwolnienie (...)od ponoszenia opłat sądowych dotyczy nie jakiejkolwiek działalności, lecz działalności określonej w powołanej ustawie. (...) wykonuje zadania z zakresu ubezpieczeń społecznych określone ustawą. Uszczegółowienie tych zadań, z których niewątpliwie wynika zakres prowadzonej przez(...) działalności w rozumieniu art. 114 ust. 4 u.s.u.s., zawierają przepisy art. 68 - 71 (zob. postanowienie Naczelnego Sądu Administracyjnego w (...))

Stosownie zaś do art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. c) u.s.u.s. do zakresu działania(...) należy między innymi realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, (...) z czym nieodzownie łączy się dochodzenie nieopłaconych składek lub opłaconych w zaniżonej wysokości oraz nienależnie pobranych.

Przedmiotem wniosku w przedmiotowej sprawie było sporządzenie spisu inwentarza w celu ustalenia stanu spadku po zmarłym Z. W.. Co istotne wnioskodawca był wierzycielem spadkodawcy z tytułu niezapłaconych przez niego składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej. Powyższe prowadzi do wniosku, że w rozpoznawanej sprawie - z uwagi na jej przedmiot mieszczący się w zakresie określonym w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych - skarżący korzysta z ustawowego zwolnienia od opłat sądowych, o jakim mowa w art. 114 ust. 4 u.s.u.s. Zgodzić więc należy się ze stanowiskiem zawartym w zażaleniu, iż niniejsze postępowanie toczy

się w sprawie z zakresu działalności (...) i winien mieć zastosowanie art. 114 ust. 4 powołanej wyżej ustawy, zwalniającej (...) od obowiązku ponoszenia opłat sądowych.

Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż ustawowe podmiotowe zwolnienie od kosztów sądowych przewiduje art. 96 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, dotyczy ono jednak jedynie podmiotów wymienionych w tym przepisie. Nie ulega wątpliwości, iż nie wymieniono w nim (...). Nie oznacza to jednak, że temu organowi nie przysługuje ustawowe podmiotowe zwolnienie od kosztów sądowych na podstawie przepisów szczególnych. Jak zostało to już wyżej wskazane ustawowe podmiotowe zwolnienie od opłat sądowych wynika bowiem z art. 114 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Brak ingerencji ustawodawcy w treść art. 114 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, przy jednoczesnym uchyleniu lub zmianie szeregu przepisów zawartych w ustawach szczególnych przyznających ustawowe zwolnienia od kosztów sądowych lub od opłat sądowych, przemawia za słuszością poglądu skarżącego organu, że ustawa o kosztach sądowych jest regulacją generalną w odniesieniu do zagadnienia kosztów sądowych (w tym opłat sądowych), a art. 114 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jest w tej materii regulacją szczególną.

Podsumowując powyższe rozważania należy stwierdzić, że z ustawowego zwolnienia od opłat sądowych korzysta (...) w sprawach objętych zakresem ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, chociaż treść art. 114 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie została powtórzona w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w przepisach regulujących ustawowe zwolnienie od kosztów sądowych. Przepis ten nadal obowiązuje, gdyż nie został on zmieniony ani uchylony ustawą o kosztach sądowych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia (...) (...)).

Tym samym, zarządzenie w przedmiocie zwrotu wniosku z powodu nie uiszczenia opłaty uznać trzeba za wydane z naruszeniem tego przepisu i z tego powodu podlega ono uchyleniu.

Tak argumentując Sąd Okręgowy w Szczecinie, na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji niniejszego postanowienia.

(...)

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)